

Yttrande gällande motion om metodval för arbetet mot mobbning och kränkning.

Kommunfullmäktige har begärt in ett yttrande från Barn- och utbildningsnämnden gällande Skolpartiets motion om metodval för arbetet mot mobbning och kränkande behandling.

Petra Fojtikova, Niklas Dimeus och Anders Nordin, Skolpartiet framför följande sin motion:

”Slopa Farstamodellen och modeller med kamratstödjare och använd de metoder som Skolverket funnit vara de effektivaste i att motverka mobbning och kränkning.”

I motionen framförs att ”utan en effektiv bekämpning av dessa oönskade företeelser och fenomen kommer vi aldrig att lyckas med att våra barn, elever och studenter ska förbättra sina skolresultat och framöver bli fullvärdiga medlemmar i samhället”.

I motionen lyfter man fram Backgårdsskolans och Porsnässkolans policy och rutinarbete mot mobbning och kränkningar och anser att dessa skolors metoder mot mobbning och kränkning kan förbättras genom att använda den metodik som Skolverket föreslår. Motionen hänvisar till Skolverkets utvärdering av metoder mot mobbning där åtta antimobbningsprogram har utvärderats.

I utvärdering ingår bland annat den så kallade Farstamodellen och en modell med kamratstödjare. Enligt motionen används dessa metoder vid skolorna i Piteå kommun.

Yttrande

I skolans styrdokument används inte längre begreppet mobbning i stället används kränkande behandling och trakasserier. Skälet till detta är att skollagen kräver att även enstaka kränkningar ska motverkas.

Barn- och utbildningsnämnden har ansvar för att skolorna i Piteå kommun arbetar utifrån gällande lagstiftning som innebär att alla former av kränkande behandling och diskriminering ska förebyggas och motverkas.

Skollagen (2010:800) kapitel 6

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att

förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Piteå kommuns skolor upprättar årligen en plan för att motverka diskriminering och kränkande behandling som utgår från Skolverkets allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" och är upplagda på det sätt som föreskrivs i de allmänna råden. Planerna ska bland annat innehålla:

- mål och utvärdering av föregående års arbete.
- beskrivning av det förebyggande och främjande arbetet för att motverka diskriminering och kränkning samt vem som är ansvarig för att detta arbete genomförs och utvärderas,
- rutiner för anmälningsskyldighet
- rutiner för hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas åtgärdas och dokumenteras
- hur elever har medverkat eller medverkar i det främjande förebyggande arbetet.

Huvudmannen har skyldighet att systematiskt kontrollera anmälda ärenden, sammanställa statistik och undersöka rektors utredning, åtgärder och uppföljningar i ärenden som anmäls till barn- och utbildningsnämnden.

Skollagen (2010:800) kapitel 6

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Barn- och utbildningsnämnden har 2012-01-18 antagit riktlinjer för skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som beskriver hur förvaltningen ska arbeta med anmälnings- och utredningsskyldigheten. Riktlinjerna reviderades 2014-12-10. Se bilaga.

Utvecklingsledare ansvarar för att analysera och redovisas statistiken till barn- och utbildningsnämnden som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

Den viktigaste grunden för att motverka diskriminering och alla former av kränkande behandling är att skolan har ett brett och bra värdegrundsarbete. I den inledande texten till Skolverkets stödmaterial "Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda" (2014) framgår att det inte går att ta fram en mall för hur komplexa sociala samspel som ligger bakom kränkningar ska hanteras. Däremot kan teoretiska kunskaper och en stabil värdegrund tillsammans med egna och andras erfarenheter ge underlag för olika handlingsalternativ som kan fungera i elevgrupper. I vissa av Piteå kommuns skolor används delar av olika program mot mobbning i det förebyggande arbetet som inspiration och vid enskilda insatser vilket Skolverket anser är fullt möjligt. Vid dessa enskilda insatser anpassar pedagogerna innehållet på det sätt som bedöms lämpligt utifrån förutsättningarna i den aktuella elevgruppen, skolan och den aktuella situationen. Skolans rektor beslutar om vilka metoder som ska användas för att motverka mobbning och kränkande behandling.

Skollagen (2010:800) kapitel 2

10 § Rektorn och förskolechefen beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn och förskolechefen fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Skolorna i Piteå har under de senaste åren arbetat med att skapa en trygg och trivsamt miljö för eleverna. Trots detta förekommer ibland diskriminering och kränkningar men detta tolereras inte på skolorna och varje enskild diskriminering eller kränkning åtgärdas. För att förebygga diskriminering och kränkande behandling fokuserar skolorna på att ha ett bra värdegrundsarbete samt arbeta främjande och förebyggande. Skolornas arbete följer de riktlinjer som finns i lagstiftning, allmänna råd och stödmaterial från Skolverket.

Lena Engström

Chef för- och grundskola, Norra området
Utbildningsförvaltningen
Piteå kommun